Historia

Skwierzyna leży nad rzekami Warta i Obra. Pierwotnie była słowiańską osadą rybacką, leżącą przy przeprawie przez Wartę, na ważnym szlaku handlowym ze Szczecina do Krakowa. Około 1295 roku otrzymała prawa miejskie od króla polskiego, Przemysła II. Do drugiego rozbioru Polski w 1793 roku – jako miasto królewskie – wchodziło w skład starostwa międzyrzeckiego i było najbardziej na zachód położonym miastem Polski.

W roku 1406 król Władysław Jagiełło wznawia dokument o lokacji, nadaje Skwierzynie nowe przywileje i lokuje na prawie magdeburskim. Wyrazem rozwoju, dobrobytu i rosnącego prestiżu było przyznanie miastu barw i herbu w 1530 roku. Podstawą zamożności stały się przede wszystkim rzemiosło i handel. Dochodów Skwierzynie przysparzały liczne podatki, którymi obciążono mieszkańców, przyjezdnych i handlujących na słynnych skwierzyńskich jarmarkach. W owym czasie Skwierzyna była miastem trójnarodowościowym. Przez wieki, aż do początki XX w. zamieszkiwali ją Polacy, Niemcy oraz Żydzi. W mieście zgodnie egzystowały trzy grupy wyznaniowe: katolicka, ewangelicka i żydowska. Katolicy zajmowali kwartały wokół rynku i kościoła Św. Mikołaja, który był zarazem ich świątynią. Centrum objęła gmina ewangelicka z kościołem usytuowanym pierwotnie na terenie dzisiejszego placu targowego przy ul. Jagiełły, a później przy ul. Chrobrego. Żydzi zawiadywali zachodnią częścią miasta, której punktem centralnym była synagoga zbudowana przy ul. Rowowej (dziś róg ul. Jagiełły i Piłsudskiego).

Od 1793 roku Skwierzyna wchodziła w skład państwa pruskiego, a później niemieckiego (od 1871), w którym pozostała do 1945 roku. W dniu 31 stycznia 1945 została zajęta przez oddziały wojsk radzieckich. W skutek działań wojennych i dokonywanych przez Rosjan celowych podpaleń, grabieży i dewastacji mienia, miasto zostało zniszczone prawie w 60%. Po powrocie Skwierzyny w granice państwa polskiego ludność niemiecka została wysiedlona a już 6 czerwca 1945 roku przybyło do miasta 800 Polaków wysiedlonych z Klewania na Wołyniu. Dzisiejsza Gmina Skwierzyna leży w Województwie Lubuskim, Powiecie Międzyrzeckim i jest w zasadzie jednolita pod względem narodowym i religijnym.

Skwierzyna - miasto o ponad 725- letniej tradycji. Sąsiaduje z gminami: Przytoczna, Bledzew, Międzyrzecz. Miasto zamieszkuje ok. 10 tys. osób. W granicach administracyjnych gminy znajduje się 7 sołectw: Dobrojewo, Gościnowo, Murzynowo, Krobielewko, Świniary, Trzebiszewo, Wiejce.

W Skwierzynie krzyżują się drogi: krajowa nr 24 relacji Poznań - Gorzów i droga międzynarodowa S-3 Wrocław - Szczecin. Przez Skwierzynę przebiega linia kolejowa Gorzów - Skwierzyna - Międzyrzecz - Zbąszynek. Od początku istnienia - miasto związane jest z rzekami Wartą i Obrą oraz Puszczą Notecką - ponad stukilometrowym kompleksem leśnym.

- **PRZYNALE?NO?? SKWIERZYNY PRZEZ WIEKI**

  od około 967r. - orbita wpływów Państwa Piastowskiego
  967 - 1296 - Państwo Polskie
  1296 - 1321 - Księstwo Głogowskie
  1321 - 1793 - Królestwo Polskie (Rzeczypospolita Polska)
  1793 - 1807 - Królestwo Prus
  1807 - 1814 - Wielkie Księstwo Warszawskie
  1814 - 1821 - Wielkie Księstwo Poznańskie (podporządkowane Prusom)
  1821 - 1871 - Królestwo Prus
  1871 - 1945 - Cesarstwo Niemieckie / Państwo Niemieckie
  1945 - do dziś - Polska

- **NAZWY MIASTA**

  1306 - pochodzi pierwsza wzmianka dotycząca Skwierzyny i traktująca ją jako miasto (civitas)
  1312 - Zwerin
  1313 - civitatis Nove Squerin
  1315 - Zweryn, Swyryn
  1406 - Skwirzyna
  1563 - Skwierzina

1790 - Skwierzyna
1793 - Schwerin an der Warthe
1945 - Skwierzyna

- **WA?NE DATY**

X - XI w. - słowiańska osada rybacka
ok. 967 - okolice Skwierzyny w orbicie wpływów państwa Mieszka I
1234 - akcja zbrojna Henryka Brodatego, który przejmuje Skwierzynę i okolicę
1238 - powrót pod panowanie książąt wielkopolskich
1295 - prawdopodobna data nadania praw miejskich przez króla Polski Przemysła II
1296 - 1329 - przynależność Skwierzyny do księstwa głogowskiego
1328 - budowa kościoła - późniejszy kościół pw. Św. Mikołaja
1329 - Skwierzyna ponownie w granicach Królestwa Polskiego
1400 - wielki pożar miasta
1406 - odnowienie i poszerzenie praw miejskich przez króla Władysława Jagiełłę
1466 - król Kazimierz Jagiellończyk oddaje Skwierzynę za długi Piotrowi z Szamotuł
1509 - miasto we władaniu rodu Górków
1530 - nadanie miastu herbu i barw
1543 - nadanie Skwierzynie statusu miasta królewskiego
1712 - spalenie miasta podczas wojny północnej
1769 - miasto w rękach konfederatów barskich
1790 - Skwierzyna garnizonem wojsk polskich nad zachodnią granicą Polski
1793 - przejście w granice Prus po drugim rozbiorze Polski
1807 - 1815 - Skwierzyna w granicach Księstwa Warszawskiego
1821 - wielki pożar miasta
1833 - budowa drogi z Berlina przez Skwierzynę do Poznania
1840 - budowa synagogi (zniszczona w 1945r.)
1840 - 1841 - budowa nowego ratusza
1846 - 1854 - budowa kościoła ewangelickiego - późniejszy kościół najśw. Zbawiciela
1861 - 1863 - przebudowa i rozbudowa kościoła katolickiego
1887 - utworzenie powiatu skwierzyńskiego

1896 - oddanie do użytku dworca i linii kolejowej Gorzów - Skwierzyna – Międzyrzecz
1896 - oddanie do użytku budynku szkoły ewangelickiej
1898 - budowa szpitala miejskiego
1911 - budowa portu zimowego i przeładunkowego nad Wartą
1914 - 1918 - miasto garnizonem wojskowym
1918 - udział skwierzyńskich Polaków w powstaniu wielkopolskim
1929 - 1930 - budowa wodociągów, kanalizacji i wieży ciśnień
1937 - 1938 - budowa koszar wojskowych
1939 - 1940 - obóz koncentracyjny w Skwierzynie dla Polaków z pogranicza
1945 - zajęcie miasta przez wojska radzieckie
1945 - powrót Skwierzyny w granice państwa polskiego, przybycie transportu przesiedleńców
1945 - utworzenie Garnizonu Skwierzyna
1961 - likwidacja powiatu skwierzyńskiego
1970 - odsłonięcie pomnika króla Władysława Jagiełły
1990 - zawieszenie flagi skwierzyńskiej na maszt
1995 - pierwsze odegranie hejnału z wieży ratuszowej
2015 - 25- lecie samorządności Skwierzyny
2025 - 35- lecie samorządności Skwierzyny

- Udostępnij: Facebook
- Udostępnij: X
- Drukuj
- PDF